

P. n. Licejska knjižnica Realna gimnazija

tu

NAS GLAS

**Glasilo Osrednje Zveze javnih
 nameščencev in upokoјencev**

:: za Slovenijo v Ljubljani. ::

Cena posamezne šte. 1 Din.

„NAS GLAS“ izide vsakega desetega,
 dvajsetega in zadnjega v mesecu.

Celoletna naročnina . . . Din. 40—

Polletna naročnina . . . „ 20—

Četrtna naročnina . . . „ 10—

Za inozemstvo je dodati poštnino.

===== Oglasi po ceniku. =====

Uredništvo: Štebi Alojzija, Vič pri Ljubljani, Pod Rožnik šte. 296. Rokopisov ne vrača, ako se ne priloži znamk. Dopise v latinici in cirilici sprejema le podpisane in zadostno frankirane. Rokopiše je adresirati le na urednico.

Upravništvo: Na naročila brez denarja se ne oziramo. Naročnina naj se pošilja po nakaznici oziroma položnici le v Ljubljano, Vodnikov trg št. 5/I. Tja je pošiljati tudi zbirke za naš tiskovni sklad.

Državni upokoјenci — epilog.

Pred nami leže »Službene Novine« z dne 15. oktobra 1924, št. 236, ki prinašajo tako željno pričakovano rešenje ministrskega sveta o novi uredbi draginjskih doklad za upokoјence.

Naredba pomeni v obče pač korak naprej k definitivni rešitvi vprašanja državnih upokoјencev, dasi je pot do zadovoljivega zaključka še dolga:

Omenjata se v naredbi le osebna in rodbinska doklada.

Dočim je zadnja ostala ista — (à 5 Din dnevno) kakor je bila do sedaj, je osebna povišana; sicer zmerno, a povišana je vendar. Tako je n. pr. za uradništvo znašal do sedaj najnižji znesek osebne doklade v Ljubljani à 12 Din dnevno, po novem znaša pa odslej naprej à 32 Din, torej za 20 Din na dan več. Ni baš veliko, a nekaj je že.

Seveda veselje žal ne traja dolgo. Kajti ta znesek 20 Din se takoj skrči samo na 13 Din, če pomislimo, da so dobivali penzioneri po starem tudi še stanovanjsko doklado, ki je znašala pri uradništvu v najnižjem znesku za Ljubljano dnevno à 7 Din. In d v o m l j i v o je, če ta stanovanjska doklada še nadalje obstoja.

Nova naredba ne omenja v ničemer stanovanjskih doklad. Na drugi strani sicer ne pravi, da stara naredba ne velja več, rabi le besedi »izmena« in »dopuna«, to se pravi, nova naredba izpreminja in dopolnjuje staro naredbo, a je ne odpravlja, id est ne razveljavlja.

Iz teh okoliščin bi se dalo sklepati, da stanovanjske doklade niso v ničemer izpremenjene, oziroma da so odpravljene, marveč da še vedno veljajo. To pa tem bolj, ker je pač ratio legis izboljšanje položaja upokoјencem in ne poslabšanje. A položaj bi se poslabšal, če bi upokoјenci ne dobivali več stanovanjskih doklad in tudi povišek bi se zelo skrčil. (Sicer pa menimo, da morajo tudi upokoјenci kje stanovati.)

Vendar se pa bojimo, da naša finančna oblast ne bo hotela ali smela priznati še nadaljnje veljave stanovanjskih doklad, ker je nova naredba res tozadevno nejasna in pomanjkljiva. V tem primeru se »dobrote« nove naredbe zelo, zelo skrčijo in za Ljubljano bi znašal povišek v najnižjem razredu le 13 Din dnevno, kakor že zgoraj povedano.

Tozadevno bi bilo pač potrebno, da se avtoritativno od strani finančnega ministristva izreče, da stanovanjske doklade po starem niso konsumirane v osebnih dokladah po novem, marveč da obstojajo še naprej neizpremenjene. Če so pa konsumirane, id est odpravljene, če upokoјencem ni treba stanovanja, naj se pa vsaj to izrečno fiksira, da

bodo vedeli, pri čem da so. Preskrbeti si bodo morali pač v tem slučaju kvartir; sedaj, ko bo kmalu zima tukaj, pri »beli« hišni gospodinjji, kar bo gotovo precej enostavno, saj bode odpadla draga kurjava, — po letu pa pri »zeleni«.

Podlaga za odmerjenje osebnih doklad je v novi naredbi dinarska, to se pravi, vse eno je, če se upokoјenčev dekret glasi na krone ali na dinarje. Številke doklad za obe vrednoti so ene in iste. V toliko se pač da govoriti o izenačenju kron z dinarji, kar je itak tudi do sedaj že obstojalo (glede doklad namreč).

Glede višine dopustnih postranskih dohodkov se je izvršila tudi remedura v toliko, da se je njih dopustna meja povišala od 1000 Din mesečno navzgor na 3000 Din ter vrhu tega še izreklo, da to omejevalno določilo sploh ne velja za one upokoјence, ki imajo 20 let efektivne službe. Do sedaj je bila statuirana 25 letna efektivna službena doba.

V toliko je imelo opetovano obravnavanje tega vprašanja v slovenskih listih, — zlasti v »Našem Glasu«, kar moramo s ponosom poudarjati, — torej uspeh.

Vendar pa tozadevno ne moremo zamolčati, da je omejitev sama na sebi še vedno ostala v veljavi.

Tu moramo pač grajati, da se dohodki iz premoženja in pa dohodki iz osebne dela smatrajo za popolnoma enakovredne. Penzionist-kapitalist, ki, posito sed non concessio, reže kupone vrednostnih papirjev, — radi bi poznali tacega penzionista — Slovenca! — ter ima od tega »težkega« dela mesečno 3000 Din dohodkov, — in pa na drugi strani penzionist - delavec, ki prejema za svoje zasebno delo, n. pr. kot uradnik pri kaki tvrdki, mesečno 3000 Din, se stavljata v enako vrsto.

Zdi se nam to ravno tako krivično, kakor umetno ustvarjeni razloček med onimi upokoјenci, ki imajo iz dela 3000 Din mesečnih dohodkov, a niso advokati, zdravniki itd. ter med onimi, ki se bavijo s temi svobodnimi poklicji. Prvi ne dobivajo doklad, tudi če so nad 65 let stari, slednji pa jih dobivajo v tem primeru! Če naj že bo razloček in če že mora veljati utesnitev, dobro, potem mora veljati za vse enakomerno, t. j. tudi oni, ki niso advokati itd. in ki so stari nad 65 let, bi morali prejemati doklade.

To, bi bilo pač na vsak način še popraviti, tako da bi sramoten pečat miloščine, ki je draginjskim dokladam še vedno utisnjen, — dasi sedaj v zelo ublaženi obliki, — popolnoma izginil.

Če smo v predstojećem objektivno povedali dobre in slabe strani naredbe, moramo resnici na ljubo vendar še končno povzdigniti glavno hišo nove postave.

Kardinalna zahteva upokoјencev: izenačenje kron z dinarji al pari je žal še vedno in suspensio.

O tem smo že obširno poročali, radi česar se bomo omejili le na sledeče kratke konstatacije.

V takozvanem rimskem paktu so se obvezale nasledstvene države, ki so prevzele od bivše avstroogrške monarhije kronske staroupokoјence, civilne in vojaške, da izplačujejo te pokojnine v svoji valuti. Tako izplačuje n. pr. republika Avstrija pokojnine v avstrokronah, seveda valoriziranih; Madžarska v zlatih kronah sploh, Češkoslovaška v čeških kronah in celo Italija v lirah, vse al pari!

Edino, naravnost sramotno izjemo dela država SHS, ki sicer pač plačuje dotičnike v dinarjih, a na ta način, da jim je $\frac{3}{4}$ papirnatih vrednosti odvzela. To se pravi, za vsakih 100 K jim ne plača morda 100 Din, kakor se je obvezala, marveč le 25 Din po roparskem ključu 1:4 in posledica tega je, da so reveži na dvojni način oškodovani. Prvič prejemajo namesto zlata papir. t. j. namesto 100 K v zlatu, ki bi znašale 1500 Din v papirju, — le 100 K v papirju in drugič še teh 100 K v papirju ne dobivajo al pari, marveč le $\frac{1}{4}$ te vrednosti v znesku 25 Din! To se dogaja zoper vsak pravni čut in ponižuje državo v očeh inozemstva, radi česar se ni čuditi, da država nima ugleda na zunaj.

Naj bi vendar merodajni činitelji popravili še to krivico, potem mislimo, da bi bilo vprašanje upokoјencev, ki se vleče leta in leta kakor pravcata morska kača skozi naše javno življenje, za enkrat odstavljeno z dnevnega reda.

O korakih, katere naj napravijo upokoјenci zlasti glede dosege izenačenja, prihodnjič.

Upokoјenec.

Popolna valorizacija službenih prejemkov ali rodbinsko zavarovanje?

Znano je našim čitateljem, da so uradniški prejemki v Avstriji, — ne samo da presežajo daleko naše, — skoraj popolnoma valorizirani po ključu 1 zlata K = 14.400 K v papirju = 15 Din v papirju. Valorizacija je že tako napredovala, da imajo n. pr. nižji činovni razredi že 105% svojih predvojnih prejemkov, višji pa 60—70%, dočim ima naše višje uradništvo komaj 16% — 20%! Kako zmore »beraška« Avstrija tako svote, dočim naša »bogata« SHS še postavno zajamčenih svot svojim nastavljenecem ne izplača, — je pač uganka. Seveda tam je Evropa, tu pa vzhod, Balkan!

A tudi tako visoke plače našim avstrijskim tovarišem še ne zadostujejo. Zahteva-jo povišek!

Razdeljeni so pa na dva tabora, ki si medsebojno v svojih močnih, bojnih organizacijah precej nasprotujeta.

Eni hočejo imeti tako zvano super-valorizacijo svojih prejemkov in se ne zadovoljujejo z enostavno, tako da bi prišli ne samo vsi čini na 100%, marveč nekateri celo do 150%! Sklicujejo se pri tem zelo spretno na dejstvo, da so cene nekaterih življenjskih potrebščin tudi že super-valorizirane in so že zdavno prekoračile svetovno zlato paritetno za 50% in tudi 100%. Drugi, — na čelu jim tako zvani vzdrževalci rodbin, ki so organizirani v močnem društvu, — bi se sicer zadovoljili z izvedbo popolne, enostavne valorizacije, zahtevajo pa poleg tega še neko posebno vrsto rodbinskega zavarovanja. Nekako na način, kakor imajo n. pr. nastavljeni ljubljanske mestne občine svojo bolniško blagajno, dasi so seveda temelji le-te drugačni. (Postransko omenjeno, da imajo v Avstriji, kakor samo ob sebi umevno, državni nastavljeni tudi svojo bolniško blagajno.) Navidezno bi šlo tu za nekako oživiljenje famoznega, v Avstriji že davno zavrženega alimentacijskega principa, torej za nekak atavizem. Vendar je stvar drugačna v toliko, ker bi se to »rodbinsko zavarovanje« izvršilo po načelih zavarovalne tehnike.

Kako se bodo sporazumeli z vlado, s katero se uradništvo pogaja kot enakovreden kompacistent, še ni gotovo. Ker še niso zavzele vse organizacije svojega stališča. V vsakem primeru pa bo rezultat ta, da bodo prejemki povišani, bodisi na ta ali na oni način.

Ker že ravno govorimo o povišanju prejemkov, naj bode našim čitateljem povedano, da so bila pogajanja med bajno visoko honoriranimi nastavljenici dunajske mestne občine, — uradnik III. občinskega, poprej VI. državnega činovnega razreda dobiva mesečno 9.000.000 Ka = 11.000 Din!! — glede regulacije plač po tridnevnom trajanju pravkar zaključena z uspehom, da se bode vsakemu nastavljenicu izplačal v mesecih oktober, november, december letos poseben, izdaten izreden nabavni prispevek!

Tudi nastavljeni mestne občine ljubljanske so vložili, kakor izvemo, na gerenta dr. Periča podobno prošnjo za izplačanje enkratnega nabavnega prispevka. A rezultat nam ni znan.

Ni nam treba omenjati, da so pri nas pojmi: »valorizacija, super-valorizacija, rodbinsko zavarovanje, bolniško zavarovanje« vseskozi — španske vasi.

O izbiranju in uporabljanju mila.

(Konec.)

Malo je takih kožnih bolezni, pri katerih je mogoče rabiti zdravilo v obliki mila. Med temi boleznimi gre poglavito mesto:

mozoličasti toliščobni koži, luskam (prhaju) na glavi, garjem in še nekaterim kužnim boleznim.

Da zdravilo v milu učinkuje, moramo namazati milnico ali peno ter jo pustiti, da se posuši ali da ostane na koži dalje časa (n. pr. 10 minut ali eno uro, pa tudi več dan, kakršni sta pač bolezen in zdravilo). Seveda ne smemo ravnati tako, če je koža občutljiva in se lahko vname.

Najpogostejša leka za zdravljenje kože, ki se uporablja v milu, sta žveplo in katran.

Jako dobra sta za garje, luskinine in kožne mozolje.*)

Izmed ostalih lekov se rabijo nekoliko pogostejše mentolno milo (zoper srab) in ihtiolno milo (zoper kronično rdečico kože, n. pr. pri »rdečem nosu«).

Uporabljanje vseh teh mil je brez pomena, pa tudi ni brez nevarnosti, če ne vprašamo zdravnika, ki odredi, kakšno milo naj uporabljamo in kako.

Bolj praktična so za domačo rabo tako zvana razkuževalna mila: karbolno milo, lizolno milo, sublimatno milo itd. Ne samo da izpirajo, ampak tudi razkužujejo. Vendar pa je treba vedeti, da njih razkužilna moč ni toliko, kakor bi sodili po njih nazivu. Pri umivanju se razkužilna tvarina (n. pr. karbol) toliko razredči z vodo, da je prešlaba za razkužitev. Toda taka mila so jako čista (ne okužijo se lahko) ter so primerna na javnih krajih ob času nalezljivih bolezni (kolere, trebušnega tifusa, griže i. dr.), da si z njimi umivamo roke.

Kako se je treba umivati z milom?

Milo učinkuje najbolje v topli raztopini, ker se toliščoba in nečistota bolje premoči, omehča in izpere. Topla voda ne draži kože kakor mrzla, kar je važno, če je koža občutljivejša.

Umivanje glave in las se pogostoma zanemarija; toda na glavi in v lasih je mnogo prahu in iz kože se izceja obilo raznih izločin (kožna tolišča, znoj, kožne luskinine — prhaji). Zato imajo lasje na glavi vedno nekakšen duh, ki utegne biti včasih jako neprijeten. Če je glava nečista, je to večkrat vzrok, da prezgodaj izpadejo lasje. Nečistota z lasate glave se odpravlja samo z umivanjem, to pa naj se vrši enkrat ali dvakrat na teden z vročo vodo in »ostrim« milom (če so lasje in koža toliščobni), drugače s srednjim (nevtralnim) milom. Najboljša so tekoča mila (milnice). Lasje se pri umivanju razdeljujejo in vsaka brazdica se drgne z mehko ščetko, krpico ali koscem vate, namočenim v milnico.

Po umivanju in brisanju je treba daljše lase posušiti (n. pr. razprostrte blizu peči), zakaj če ostane vlaga dalje časa na glavi, draži kožo.

Obraz se vobče umiva z mehkim (toliščobnim) milom, razen če je koža premaščobna. Tedaj se uporabljajo »ostrina« mila. Preveč tolišče na koži, zlasti na obrazu, daje koži maščoben sijaj, ki je marsikomu neprijeten. Razen tega se taka koža lahko umaže, ker se je prijemlje prah iz zraka, z njim pa tudi marsikaj kužnih kali. Zato se na maščobnih kožah pogostoma razvijajo mozolji in ognjki.** Pri takih mozoljih, ki leta in leta grdiyo obraz in telo (zlasti hrbet in prsi) pri mladih ljudeh, se uspešno uporablja žveplo in katransko milo.

Vobče je pravilo, da se umiva suha koža s toliščobnim milom, maščobna koža pa z ostrim milom. Najbolje pa si izbere milo vsakdo, če si umiva telo s srednjim milom, ki največ ustreza zahtevam telesne čistote, ob najmanjši škodi za kožo, seveda če ni koža taka, da je treba drugačnega mila.

Ni odveč, ako omenimo še dišave v milih. Te se napravljajo večinoma iz raznih tvarin in olj, ki dražijo kožo. Zato se je treba močno dišečim milom izogibati.

Dr. B. Jankovič.

*) A tudi ta leka učinkujeta pri omenjenih boleznih zanesljiveje v specijalnih toliščah, tekočinah in drugih fermentih.

** Kužne kali lahko pridejo v drobne lučnjice in cevčice, ki so v maščobni koži široke in vedno napolnjene z nečisto kožno maščobo, v kateri se kali lahko razvijajo.

VESTNIK.

Tovariši naročniki! Čitajte opozorilo v šte. 27. in nakažite nam takrat poleg naslova označene ostanke na naročnini! — UPRAVA.

Skupščina državnih nastavljenecv v Zagrebu. 7. oktobra tek. leta je bil v Zagrebu shod državnih nastavljenecv, ki je bil izredno dobro obiskan. Predsednik je bil gradbeni inspektor, inž. g. Žugač. Zagrebški »Naš Glas« prinaša v svojem poročilu o tem shodu tole: »Kao utješnu činjenicu spominjemo okolnost, da je skupštini prisustvoval velik broj kolega I. kategorije posvjedočivši time svoj demokratizam i stališku svijest, koje na žalost kod mnogih drugova imade u daleko premalenoj mjeri.« Glavni refent na shodu je bil dr. Benkovič, predsednik SJN. Na shodu se je govorilo o stanovanjskem vprašanju in vsi govorniki o tem vprašanju so bili složni v tem, da se pod nobenim pogojem ne sme ne aktivnim državnim uslužbencem, ne upokojencem, povišati dosedanja najemnina. Debata je bila živa in se je udeležilo prav mnogo zborovalcev. Na predlog dr. Benkoviča je bila soglasno sprejeta sledeča resolucija:

REZOLUCIJA.

»Javni namještenci aktivni i umirovljeni sabrani na skupštini u Zagrebu dne 7. listopada 1924. nakon referata SJN i opsežne diskusije:

1. najodlučnije prosvjeduju protiv zaključka financijalnog odbora narodne skupštine, kojim je odbijen predlog vlade o uvrštenju gradova Zagreba, Splita, Ljubljane, Sarajeva i Skoplja u I. razred skupoće i traže od narodne skupštine, da u novom zasjedanju ovaj predlog u cijeloti prihvate, pošto je to zahtjev pravednosti i životna potreba interesiranih drž. činovnika i službenika, kako je to statističkim podacima nesumnjivo dokazano;

2. traže, da se svim umirovljenim i aktivnim državnim činovnicima i službenicima odmah isplati davno već dospjela razlika između starih i novih beriva, koja im je zagarantovana pozitivnim zakonima;

3. traže, prije nego li bude podnesena osnova zakona o stanovima pred ministarski savjet, da se sazove anketa stanara i podstanara, kojoj treba da prisustvuju i delegati svih organizacija javnih namještenika, da tamo iznesu i dokažu neprovedivost vladinog predloga o povišenju najamnina za stanovite osobito obzirom na javne namještenike, kojih materijalni položaj ne dozvoljava nikakvo daljnje opterećenje njihovih i onako skučenih dohodaka.

Javni namještenci nadaju se, da će vlada, koja je u svoj program unijela na prvome mjestu poštivanje zakona i pravednost prema svim društvenim slojevima i svim građanima države, ovim zahtjevima što skorije i u cijelosti udovolji.«

„Hotel Slon“, Ljubljana

Moderno preurejeno kopaljšče, restavracija in kavarna
Centralna kurjava!

Službeno pravo? Ne pri nas, samo v Avstriji! Pravkar je izročil eksekutivni odbor vseh avstrijskih uradniških organizacij zveznemu kancelarju obširno spomenico, v kateri zahtevajo poleg odprave nekaterih ostrosti v zakonu o plačah zlasti napravo zakona o uradniško-službenem pravu. — Nam se o takih stvareh še ne sanja! L.

Državni upokojenci in železniške voznje. Pravkar je bil obelodanjen »Pravilnik za vozne olajšave«, ki je stopil v veljavo že dne 1. oktobra 1924. Zgodilo se je, kar se pa to pot ni pričakovalo, da so ostali upokojenci zopet na cedilu! Dočim bodo uživali državni, aktivni nameščenci, počenši od 1. januarja 1925, 50% popust pri poljubnih, neomejenih voznjah po železnici, so ostali upokojenci na onem stališču, na katerem so bili do sedaj. Koncendirana jim je tudi po novem le dose-danja stara pravica trikratne voznje letno. To je zopet nov udarec za upokojence. Vidi se, da vlada hoče partout napraviti iz upokojencev državljane neke posebne, druge vrste, ker jih zapostavlja, kjer jih le more. V vseh uradniških zadevah je umetno razločevanje, umetno ustvarjanje nasprotstva med aktivnim in med upokojenim uradništvom ona rdeča nit, ki se vleče kot pravcati perpetuum immobile skozi vsa ta vprašanja. Človek si zaman beli glavo, da bi prišel na vzroke, ki so bili merodajni za zopetno zapostavljanje upokojencev. Po našem mnenju med aktivnim uradnikom in med upokojencem ni drugega razločka, nego tale: aktivni uradnik je sedaj to, kar je bil upokojenec poprej, in upokojenec je sedaj to, kar bo

aktivni postal. Če se že absolutno hoče imeti kak bitven razložek, bi smel ta obstojati le n. pr. glede dohodkov, plače ali dejanske doklade ali sploh draginjskih doklad. To je še kolikor toliko opravičljivo. Toda kako opravičiti razložek, v kolikor prihaja vožnja po železnici v vpoštev? Upokojenec, ki je doslužil svoja leta, je vendar popolnoma enakovreden svojemu aktivno služočemu tovarišu, in da more uživati pokojnino, je moral vendar odrajtati državi toliko in toliko denarja na pokojninskih prispevkih. Če je bivša Avstrija, ki je bila gotovo birokratična država, ter gotovo tudi delala v gotovi meri razložek med aktivnim in med upokojenim uradnikom, vendar priznala slednjemu ravno iste ugodnosti, kakor prvemu, — kako je mogoče, da dela sedaj nasledstvena država naenkrat razložek? In to še celo potem, ko je v principu že do sedaj priznala enake ugodnosti za obe uradniški kategoriji: za aktivno in za upokojeno uradništvo. Kje je vendar tu logika? Naj store uradniške organizacije svoje dolžnosti na očividni krivici, katera se dela upokojencem v tem vprašanju ter naj napravijo korake pri vladi. Naj pride na krmilo Peter ali Pavel, naj morebitni »novi« prometni minister, ki bi prišel, veljavnost tega predmetnega pravilnika prizna ali ne, — upokojenci itak največji reveži v državi, morajo priti do svojih pravic!

Gibanje stanovanjskih najemnikov postaja izredno, živahno, odkar so se najemniki seznanili z novim zakonskim načrtom za stanovanja, ki ga je izdelalo ministrstvo socijalne politike. Povsod se oglašajo najemniki — samo Ljubljana še molči — in vsi so nezadovoljni. 12. oktobra so zborovali stanovanjski najemniki v Zagrebu in je bila njihova manifestacija silno burna. Sprejeli so tole resolucijo: 1.) Veljavnost zakona z dne 30. XII. 1921 naj se podaljša, a svoboda odpovedi stanovanj in poslovnih prostorov naj se omeji za toliko časa, dokler se ne ukloni še vedno trajajoča, strahovita stanovanjska kriza s tem, da se bodo zidala stanovanja po mestih in dokler ne poneha faktična kriza v gospodarskem življenju. 2.) Čimprej naj se prične z zidanjem stanovanj za državne nastavlence, delavce in privatne nastavlence od strani države, mest, bank, zavarovalnih družb, industrijskih in drugih podjetij. 3.) Najemnina, ki je že pogodbeno določena med najemnikom in lastnikom ali izrečena po sodišču, naj ostane neizpremenjena. Poedini primeri povišanja najemnine naj se razpravljajo pred določenimi sodišči in sicer na podlagi načel sedanjega pravilnika čl. 16. 4.) Obdrži naj se anketa z organizacijami najemnikov in podnajemnikov, preden se pride načrt novega zakona o stanovanjih pred ministrski svet. — V nedeljo, 19. oktobra je bil v Beogradu kongres organizacij najemnikov iz vse države. Zastopanih je bilo 23 mest z 52 delegati. Po otvoritvenih formalnostih in po izvolitvi dveh specialnih komisij, ene da izdela zakonski načrt v imenu vseh najemnikov iz države, in druge, da izdela enotna pravila za enotno organizacijo za vso zemljo, je bil popoldne v Delavskem domu velik miting. Ljudstva je bilo toliko, da je bila vsa okolica Delavskega doma polna zborovalcev. Na tem mitingu so govorili delegati različnih organizacij, med njimi tudi g. Vencajz iz Ljubljane. V ponedeljek je kongres pričel

s svojim pravim delom in so trajala zborovanja od ranega jutra do pol devetih zvečer. V glavnem se je razpravljalo o načrtu novega zakona in je sprejel kongres nov projekt, ki je osnovan na sledečih principih: 1.) Najemnina naj se določi na podlagi ekonomskega stanja poedinca, razlika poklicev itd. naj se odpravi. 2.) Stanovanja se odredajo na podlagi števila rodbinskih članov. 3.) Preveliko število prostorov se odvzema tako od najemnikov kakor od hišnih lastnikov. 4.) Slaba, vlažna in sploh za zdravje škodljiva stanovanja se ne smejo uporabljati. 5.) Stanovanje se ne sme odpovedati brez prejšnjega pismenega opomina od strani lastnika. Bolnim in brezposelnim najemnikom se ne sme odpovedati stanovanje vsled tega, ako ne plačajo najemnine. 6.) Banke, občine in država imajo dolžnost, da postavijo nove zgradbe za svoje nastavlence in delavce. 7.) Vsi medsebojni spori so javni. Sodnijske odločbe, glasom katerih se mora najemnik izseliti, postanejo izvršne šele tedaj, kadar dobi najemnik novo stanovanje. Tretji dan je bil sprejet načrt zakona o osnovanju zadrug za gradnjo novih stanovanj in je ta načrt pravzaprav drugi del načrta zakona o stanovanjih. Po tem načrtu naj bi stopili vsi najemniki stanovanj iz vse države v splošno zadrugo. Stanovanjskega vprašanja ni mogoče rešiti samo z določevanjem najemnine in sličnim, zato je treba predvsem graditi nova stanovanja. V to svrhu naj bi dale občine brezplačna zemljišča, država nekaj kredita itd. a najemniki bi vplačevali po 15% najemnine v poseben fond. Na ta način zgrajene hiše bi postale javna last. Zadruga bi razpolagala sicer z njimi, a zadrugi ne bi bil lastnik, temveč bi po gotovi dobi postala lastnik občina. Da je takšen princip zdrav in izvedljiv, dokazuje občina Šarlotenburg pri Berlinu, kjer so zgradili na ta način 30.000 stanovanj. Kongres je sprejel tudi resolucijo, s katero zahteva: 1.) Da se projekt ministrstva soc. politike zavrne, ker ne upošteva dovolj gradnje novih stanovanj, kar je pri rešitvi stanovanjskega vprašanja najvažnejše. 2.) Država mora sprejeti obvezo, da vsakomur zagotovi stanovanje s tako najemnino, katero on lahko plača in da v to svrhu prične z zidanjem malih in cenih stanovanj. 3.) Da se izdela nov zakonski načrt, pri katerem morajo sodelovati organizacije najemnikov. Zveza najemnikov končno izjavlja, da bo sama izvojevala za svoje člane osnovno pravico do stanovanja, ako vlada ne ugodi njenim zahtevam. — Po končanem kongresu je izročila deputacija Zveze svoje predloge in načrte ministru za soc. politiko dr. Behmenu.

Na akcijo najemnikov bodo odgovorili hišni posestniki iz vse države z velikim mitingom v Beogradu, ker so tudi nezadovoljni z zakonskim načrtom ministrstva socijalne politike o stanovanjih. Najemniki niso zadovoljni, lastniki hiš niso zadovoljni — kakšna bi morala biti ta zlata sredina, da bi zadovoljila obe strani.

Društvo kmetijskih strokovnjakov za Slovenijo je imelo dne 16. avgusta tl. svojo glavno skupščino v prostorih drž. vinarske in sadjarske šole v Mariboru. Skupščina je bila relativno številno obiskana, izostali so le člani iz bivše Kranjske, ki pa so bili ali službeno zadržani, ali pa so svojo odsotnost drugače opravičili. Potek skupščine je

tirano: ves ženski svet (tudi najstarejši letniki) v pestrih dirndlkostumih, mogočih in nemogočih, gospodje pa v rumenih, rudečkastih in modrih bauernjankerjih, irhastih hlačah z golimi koleno, kar se je posebno dobro podalo (?) nekaterim »starim dedcem« (odžaganim ekscelencam).

Pa bodo vprašali naši »višji« uradniki s svojimi sramotno-nizkimi plačami, kako je vendar mogoče, da si privoščijo njih »beraški« avstrijski tovariši taka lepa in draga letovišča, oni pa še železniške vožnje za navadne nedeljske izlete ne zmagajo ter se morajo, kakor je že pisal »Naš Glas«, zadovoljiti s kratkimi pešizleti?

Odgovor je zelo jednostaven. Privoščijo si jih lahko zaradi tega, ker dobivajo že skoraj svoje celotne predvojnne, valorizirane prejemke, kar zadostuje takorekoč ne samo za preživljanje, marveč tudi za druge, n. pr. kulturne potrebe ter omogoča zlasti primerno izrabo dopusta. Seveda imajo tudi, — tako kakor prej, — legitimacije za poljubno število voženj po železnicah s 50% popustom, ne pa take, kakor mi, za trikrat na leto. (Dalje prih.)

bil živahen, toda stvaren, dnevni red zato uspešno izčrpan. Med drugim se je razpravljalo važno vprašanje o reviziji zakona in uredbe o razvrstitvi drž. uradnikov. Izvoljen je bil tročlanski odbor, ki ima zbrati odnosne predloge ter jih predložiti revizijskemu odboru pri ministertvu pravde ter min. kmetijstva in vod. Elaborat je bil med tem že odposlan in je upati, da bo krivica, ki je zadela marsikaterega tovariša povodom prevedbe, tako popravljena. Pretresano je bilo dalje vprašanje napredka v naši živinoreji v zvezi z raznimi predlogi. Vsak član društva nastojaj, da se dvigne živinoreja pri nas kar najbolj mogoče, posebno gg. okrajni ekonom in drugi funkcionarji naj bi storili v tem oziru vse, kar je mogoče. Pokažimo z dejanji, da smo kos veliki nalogi! Poročilu dosedanjega društvenega odbora je posneti naslednje: Izza zadnje skupščine je pobrala nemila smrt društva vnetega, dolgoletnega člana in občespoštovanega tovariša Ivana Belle ta. Po vznešenih besedah načelnika v spomin imenovanemu so se dvignili zborovalci v znak pietete ter mu zaklicali trikrat »Slava«. — Društvo šteje 50 plačujočih članov. Ker so bila temeljem sklepa lanskoletne skupščine spremljena pravila v toliko, da zamo-rejo biti odslej izvršujoči člani vsi oni, ki so dovršili kakšno kmetijsko šolo in ki so nameščeni kot uradniki v javni ali privatni službi kmetijske stroke, se upa in želi, da bi se strnili v društvu vsi mogoštevilni, še neorganizirani tovariši-strokovnjaki. Dosedanje delovanje društva je ustrezalo potrebam z ozirom na jakost društva. Ovire, ki so se pojavljale s spremembo službenega sedeža društvenega načelnika itd. so bile premagane. Za naprej se pričakuje poživljenje društva in pointenzivljenje njegovega delovanja v korist vsakega člana te gotovo prevažne stanovske organizacije. Stanovanjska zavest, deljena s kolegialnostjo in altruizmom bodi pri tem izhodišče tega delovanja. Za prihodnja tri leta so bili izvoljeni v ožji društveni odbor za načelnika g. A. Žmavec, direktor vinarske šole v Mariboru, za podnačelnika g. ing. agr. J. Zidanšek, oblastno kmet. referent v Mariboru, za poslovodja-blagajnika g. J. Sottler, ekonom. računovodja vinarske šole v Mariboru, v širši odbor pa gg.: J. Zabavnik, A. Šega, J. Priol, J. Blažević, ing. Petkovšek, ing. Mohorčič, pregledovalci računov: gg.: Rohrman in F. Trampuš. Dosedanjemu odboru je bil podeljen absolutorij. Letna članarina znaša od 1. jan. 1925 dalje Din 25. Za tekoče leto ostane članarina neizpremenjena, tj. Din 12 in 1, tedaj Din 13. letno. Vsi tovariši, ki so z nje plačilom še v zaostanku,

KOLESA
NAJBOLJŠA NUDI
J. GOREC
LJUBLJANA
PALAČA LJ. KRED. BNA

Tovarna čevljev Peter Kozina & Komp. izdeluje odslej naprej tudi lahke damske čevlje ter čevlje za gospode najnovejše forme in najboljše kvalitete. Prodaja na malo: Ljubljana-Breg 20, Aleksandrova cesta 1., Prešernova ulica; Zagreb, Račkoga ulica 3.

Najcenejše stare in nove
PISALNE STROJE
kakor tudi ose potrebščine pri
L. Baraga
Ljubljana Ljubljana
SELENBURGOVA UL. 6/1
Mehanična delavnica (popravljalnica)

Dopust na — Tirolskem.

Tirolski vlak me je pripeljal dalje čez Spittal in Lienz po lepi Pustertalski dolini popoldne ob 5. uri na določeni kraj, malo postajališče Bad Weitlanbrunn, kjer me je pričakovala hči.

Bad Weitlanbrunn leži v smrekovem gozdu, 1120 m visoko, malo nad in izven sela Arnsbach, ter je oddaljen 25 minut od nove avstrijsko-italijanske meje. Obstojata edino le iz hotelskega poslopja z dependanco »Pustertalerhof« ter ima prostora za 180 oseb. Zasedeno je bilo vse; obrat je bil prvovrsten in cene temu primerne. Hči je bila že par tednov tu; sedaj sem se utaboril tu tudi jaz.

A veste, kdo so bili obiskovalci? Izključno le tako zvanj fiksni nastavlenci z Dunaja, od koder stane samo enkratna vožnja v brzovlaku (III. razred) 225.000 aK = 250 Din! Uradniki: hofrati, sekcionsrati, direktorji; nadalje oficirji: admirali, polkovniki; večinoma z rodbinami; profesorji, učitelji ter zlasti učiteljice mestne občine; tudi mnogo reducirancev, da celo uradniških vdov je bilo videti. Vse je bilo veselo razpoloženo in fino toale-

se naprošajo, da jo čimprej nakažejo. Sedež društva je sedaj Maribor — vinarska šola. Tja naj se naslavljajo vsi dopisi in pošilja denar, v kolikce se ne plača na društveni konto št. 12.322 pri ček. zavodu v Ljubljani.

Kreditna organizacija za državne uslužbence. Savez nabavljajnih zadrug je pričel z delom za osnivanje velike kreditne zadruge, ki naj bi služila vsem državnim uslužbencem v naši državi. Poseben odbor izdeluje pravila za to zadruge in se je večina odbora izrekla za to, da bi bili člani kreditne organizacije vsi člani naših nabavljajnih zadrug, vse nabavljajne zadruge državnih uslužbencev in one zadrugne ustanove izven obsega prej imenovanih, ki so na čistem zadrugnem temelju in so čisto uradniške.

Kmetijska Matica. Novoustanovljena tiskovna zadruga v Ljubljani, Janez Trdinova ulica 8, je sklenila izdajati Kmetijsko Matico. Stvar je zamišljena tako, da se bo pobirala letnina 30 Din in se bo za to prejelo najmanj 3 knjige, in sicer: Veliki koledar, Leposlovna knjiga za podeželsko ljudstvo, in Kmetijsko strokovna knjiga. Čim bo število naročnikov dovolj veliko, se bodo izdale letno štiri knjige. Prve knjige izidejo v jeseni 1925. leta. Podjetje je čisto kulturno in osobito s politiko nima in ne bo smelo imeti nič skupnega. Kdor želi našemu kmečkemu ljudstvu dobro, a osobito kdor čuti potrebo posvečati prosvečanost našega podeželskega ljudstva, je dobrodošel. Potrebni so poverjeniki, ki bodo pridobivali naročnike in pobirali naročnino, potrebni so nadalje pisatelji in pesniki,

ki razumejo kmečko dušo ter so voljni zastaviti pero v razvedrilo in poučevanje kmečkega ljudstva; končno so potrebni strokovni pisatelji, ki so pripravljeni seznanjati našega kmeta z vsemi vprašanji kmečkega gospodarstva in kmečkega življenja sploh. — To je načrt, kateremu je svrha, v vsakem pogledu povzdigniti kulturo sela, vasi, podeželja. Mnogo volje za tako prepotrebno delo je ubila svetovna vojna. Težke življenjske razmere prvih povojnih let niso dale, da bi se bili že povrnili k tako intenzivnemu poljubnemu izobraževalnemu delu, kakor smo ga vršili do leta 1914. Vendar se v tem pogledu razvijajo že na bolje. Kmetijska Matica je temu dokaz. — Pridite vsi in sodelujte. — Miloš Štibler.

Perje in puh

C. J. HAMANN

Ljubljana, Mestni trg 8.

Krojaštvo **Fran Igljč** Krojaštvo
Ljubljana, Kolodvorska ul. št. 28.
Ideovanje oblek za gospode, otroke in uniforme.
Za dame po najnovejšem modernem kroju.
Lastna zaloga modnega blaga.
— Uradnikom znaten popust. —

Fr. Kham

LJUBLJANA,

nasproti hotela „Union“

Najcenejši in najboljši nakup različnih delkater in špecerije
SOLIDNA in TOČNA POSTREŽBA

 L. Mikuš
Ljubljana, Mestni trg 15.
priporoča svojo zalogo
dežnikov in solnčnikov
ter sprehajalnih palic.

Popravila se izvršujejo točno in solidno

Priporoča se

modna trgovina

A. Šinkovic nasl. K. Soss
LJUBLJANA, Mestni trg 19.

Priporoča se

I. ČERNE

Ljubljana, Dunajska cesta 28

Zaloga pohištva
in tapetništvo.

Gumljasto podlogo za postelje priporoča tvrdka

Henrik Kenda
LJUBLJANA

Mestni trg številka 17.

Nabavljajna zadruga državnih nameščencev v Ljubljani

Usnje
kupite najceneje pri tvrdki
Franc Pleterski

Ljubljana, Vodnikov trg 5
Državnim nameščencem popust.

Najboljši toaletni papir je znamke

SANOL

ki se dobi v vseh trgovinah papirja, galanterijah in drogerijah.
Na debelo se naroča v

tovarni papirja in lepenke
J. Bonač sin, Ljubljana
Čopova cesta 16.

Tovariši! Kupujte svoje potrebščine le pri tvrdkah in obiskujte le lokale, ki inserirajo v „Našem Glasu“. **Kdor podpira nas, tega podpirajmo mi!**

Ivan Jelačin, Ljubljana

Uvoz kolonijalne in špecerijske robe.

Tvrdka ustanovljena leta 1888.

Solidna in točna postrežba.

F. Szantner, Ljubljana
Šelenburgova ul. 1.

Specijalist za ortopedična in anatomska obuvala in trgovcev čevlji.

Najmodernejša kavarna restavracija in bar
„EMONA“
v palači Ljubljanske kreditne banke
LJUBLJANA DUNAJSKA C.
Za obilen obisk se priporoča restavrater **JAN FIALA.**

Anton Verbič, Ljubljana
Stritarjeva ulica

Delikatese — špecerija

Solidna postrežba, zmerne cene.

Najcenejši nakup banaške moke, sladkorja, kave, olja, masti, riža, testenin, pralnega in toaletnega mila, južnega sadja, dišav ter vseh vrst špecerijskega in kolonijalnega blaga.

Vedno najnižje cene!

Izdaja Osrednja Zveza javnih nameščencev in upokojujencev za Slovenijo v Ljubljani.
Odgovorna urednica Štebi Alojzija. — Tiska Narodna tiskarna v Ljubljani.

Ign. Žargi „Pri nizki ceni!“
Sv. Petra c. št. 3

nudi cenj. odjemalcem veliko izbiro raznega perla, nogavic, rokavic, trikotaže in raznih damskih vol. lopic, dalje raznih zimskih možkih in otroških potrebščin i. t. d.

Po priznanih nizkih cenah.

:: **Gostilna pri „Kolovratu“** ::

Ljubljana, Pred škofijo št. 14.

Toči najboljša pristna štajerska (ljutomerska) in dolenska vina.

Mrzla in gorka jedila vedno na razpolago. Cene zmerne, postrežba točna.

Za obilni obisk se priporoča

Tomaž Bizilj.

„SVEZLA“ d. d.
Ljubljana

Največja izbira vsakovrstnega **elektrotehničnega materijala**

Generalno zastopstvo svetovnih tovarn:

Hackethal, Hannover
H. Jacobi & Co., Wien
Dr. Ing. Schneider & Co., Frankfurt a/M
Ringsdorff-Werke, Mehlern a/R.
Elektra, Bregenz i. drug.

Velika in stalna zaloga vseh vrst električnih žic, žarnic, telefonskih aparatov, lestencev, krtačk za motorje, inštal. materijala itd.

Zaloga avtomobilskega materijala kakor plaščev, polnogumijastih obrocev i. dr.

Cene vsled dviganja dinarskega tečaja znatno znižane.

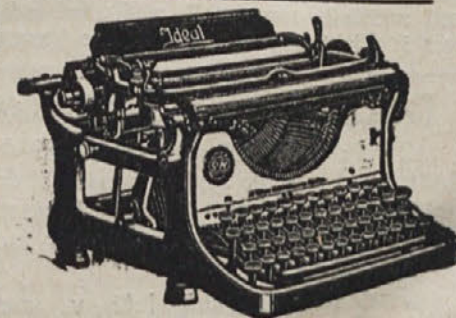
Tovariši!

Priporoča se Vam trgovina s papirjem, pisarniškimimi in šolskimi potrebščinami

K. Tilla nasl. A. Gruber

Ljubljana, Kongresni trg št. 8.

Prvovrstno blago in zmerne cene.

Pisalni stroj „IDEAL“ modela C najmodernejšo konstrukcije.

The Rex Co

LJUBLJANA, Gradišče številka 10.